

Helypénz, kereskedői igazolvány nélkül

Árusítás az utcán

A lakosságot régóta foglalkoztató bosszúságok egyike, hogy időnként — inkább gyakrabban, mint ritkábban — „égig szoknek” a zöldség-gyümölcs árak. A felvásárlással és értékesítéssel foglalkozó vállalatok és szövetkezetek már számos kísérletet tettek a bizonyítvány megmagyarázására. Erveik sokaságából most csak egyet idézünk: a portékát, míg a fogyasztóhoz kerül, számos — tárolási, szállítási, egyéb — költség terheli. Hogy ráadásul sokszor fonyadt, sérült zöldség és gyümölcs várja a vásárlót, arra hasonló indokok felsorakoztatásával reagálnak. Az állami és a szövetkezeti kereskedelem éppen e gondok enyhítése érdekében él — mind gyakrabban és tervszerűbben — a közvetlen felvásárlás lehetőségével. A közvetlen felvásárlás előnyeire kétség sem férhet, ám így is maradnak feszültségek. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a boltokban nincs mód a végtelenségig halmozni az árut, ennek megintcsak a fogyasztó látná kárát. Mindig akadnak, akiktől már nem veszik át a termést, vagy — a kereslet-kínálat törvényszerűségeire tekintettel — az elvártnál kisebb összeget ajánlanak a termelőknek.

Központi döntés született a gondok feloldására, az ellátás javítására. A Belkereskedelmi Minisztérium instrukciói alapján a tanácsok szakigazgatási szervei alkalmi elárulásihelyeket jelöltek ki a háztáji termelőknek és a kiskerttulajdonosoknak. Az intézkedés lényege, hogy a városok e célra kijelölt pontjain kereskedői igazolvány és a piacokon bevezetett helypénz megfizetése nélkül bárki — de csak saját maga — eladhatja fölösleges termékét.

Az alkalmi árusok a leggyorsabb területet vehetik igénybe, az árusítás során keletkező szemetet, hulladékot kötelesek folyamatosan egybegyűjteni, majd természetesen saját költségükön — elszállítani. Járulékokkal az árusításra kijelölt területre felhajtani, ott parkolni nem szabad. Nem akadályozhatják az árusok a gyalogos és a közúti forgalmat, eszközöket, például az asztalokat, ezeket az árusítás befejezése után nyomban el kell

vinniük. Pavilont, sátrat átmeneti jelleggel sem állíthatnak. Portékáik őrzéséről maguknak kell gondoskodniuk. Tudnivaló továbbá, hogy április 4-én, augusztus 20-án és november 7-én nem lehet árusítani. A kistermelők a maguk termelte zöldséget, gyümölcsöt házról házra járva is árusíthatják.

Szeged közigazgatási területén huszonöt helyre adtak ideiglenes területfelhasználási engedélyt. A fentiekben vázolt feltételek mellett árusítani lehet: Budapesti krt. — Szilléri sugárút kereszteződésében levő közterületen (a járda melléti zóldsáv); Budapesti körút és a Hajlat utca által bezárt területen (volt barakk ABC helye); a Debreceni utca — Szilléri sugárút — Róna utca által határolt területen; Rókus városrészben az Északi körút — Csáky József u. és a 16 tantermes iskola által határolt területen; a Vám téren (a zöldterület villamosmegálló felőli oldalán); a Petőfi Sándor sugárúton a Szivárvány kiterőnél (dohánybolt épülete mellett és mögött); Bécsi körút 8—16. sz. épület előtti (Anna presszó) zóldsávban, a járda mellett; a Honvéd téren az autóbussz végállomásánál; az Északi városrészben a 39. sz. ABC-vel szembeni közterületen; Újszegeden, a Rózsa Ferenc sugárúti víztoronynál; a 71Y autóbussz-végállomás mellett; Szőregen, a Hősök terén, az

Iparcikkbolt előtti buszmegálló mellett; Petőfitelepen a Benczúr Gyula utca, valamint a templom által bezárt zöldterület járda melletti szakaszán (iskola előtt); Szentmihályteleken, a Vörös Hadsereg u. 48—52. sz. ingatlanok előtti (járda és burkolat úttest közötti) szakaszán; Úttörő téren a zöldség-gyümölcs árusító pavilon mellett, járda mentén levő zöldterületen; Hattyastelepen, a Rendező téren a forgalomból kivont úttesten; Gyálaréten, a Zagon utca és Komszomol utca, valamint a Szeged-Gyálarét közötti műút által határolt közterületen; Szikósfürdőn az autóbussz-végállomásnál; a Szőregi úton a 37. és 38. sz. ingatlanok közötti zöldterület műveletlen szakaszán; a gumigyár előtti autóbussz fordulóknál; a Dorozsmai úton a kamion parkolóhelyénél; a 47. sz. út Szeged és Algyő közötti szakaszán baloldalt a parkolónál, a lánccsúto pavilon mellett; az E5-ös úton — Szeged és az országhatár közötti szakaszán — a jobboldalon levő pihenőnél (173 km 600 sz. szakaszánál); Északi városrész 1/A útem Diófa vendéglővel szembeni közterületen (járda melletti zóldsáv); Makkosháza városrész Gyöngyvirág u. és Makkosházi út közötti részben rendezett területen; a Makkosháza városrész trolivégállomásánál levő zöldterületen.

Megújuló munkaverseny

Többet, jobbat exportra

Mindannyiunk tudatában benne él — mondja dr. Bányai Jenő, a Zöldért kereskedelmi és ipari fősztályvezetője —, hogy jelenünket, jövőnket, társadalmi előrehaladásunkat a gazdálkodás eredményei határozzák meg. A külgazdasági feltételek az elmúlt évtizedben romlottak. A mi kollektívánk is úgy gondolja tehát, hogy eszközeinket az eddiginél hatékonyabban kell használnunk. Nem kis vagyronról van szó, hiszen állóeszköz-állományunk 550 milliót tesz ki,

forgóeszközeink pedig 384 millió forintot érnek.

Nemrégiben csatlakoztak a kongresszusi és felszabadulási munkaversenyhez.

A Zöldért kétezer dolgozója vállalja, hogy a népgazdaság egyensúlyi helyzetének javítása érdekében a nem rubel elszámolású exportunkat egy százalékkal túlteljesítjük. Ígéretet adunk arra is, hogy a termékek minősége jobb lesz, mint eddig. Kereskedelmi hálózataink dolgozói azt vállalták,

A tízezredik telexállomás

A posta központi táviró hivatala az OKISZ székházában pénteken üzembe helyezte az ország tízezredik telexállomását. Az új telexállomást Valter Ferenc, a posta távközlésszolgálati igazgatója adta át Rév Lajosnak, az OKISZ elnökének.

A magyar telexszolgálat 1942-ben hét állomással indult. 1953-ban hazai, majd 1964-ben nemzetközi hálózatát automatizálta a Magyar Posta. 1981-ben történt a legjelentősebb fordulat, amikor korszerű elektronikus tárolóprogram-vezérlésű (Japánban gyártott) központot állítottak fel. Ma már — elsősorban az elektronikus központnak köszönhetően — valamennyi magyar előfizető közvetlen távhívással hívhatja a telexállomásokat itthon és a világ 166 országában.

A magyar telexhálózat 27 automata központból és az előfizetőket a központhoz, valamint a központokat egymáshoz csatlakoztató átviteli berendezésekből áll. (A vidéki központok többsége műszakilag már korszerűtlen, fokozatosan kicserélik ezeket.)

A telexállomások iránti igény fokozódik, a Posta évente több mint 500 állomást kapcsolt be. Az igények azonban ennél nagyobbak, jelenleg több mint ezren várakoznak telexre számuk tovább növekszik.

Építeni, megőrizni

A történet akár mai mesének is beillene. Volt egyszer egy kisváros, benne egy park. Nem tartozott az ország védett kertjei közé, fái zöldjét, hűsét azonban igen szerették a lakók. Történt, hogy a város pénzhez jutott, abból pedig szolgáltatónak kívánt építtetni. Helvét a parkban jelölték ki, mondván, hogy annak csupán kis sarkát foglalja majd el. Noha az új létesítmény alapterülete ezt nem indokolta, a gondatlan építők feltárták az egész zöldterületet. Mikor átadták a szolgáltatónak, a lakosság öröme nem volt teljes, mert mellette és körülötte ott maradt a csatár és a szeméttel szembe fordított keveréke, amilyent sárosan gyakran produkálnak a városfejlesztés szervezetei.

Egy ismerős tanácselnök kérdezte a minap, inkább csak önmagától: milliárdokat költünk városaink fejlesztésére, a modernizálásra, miért nem tudjuk ennek arányában örömmel eltölteni az embereket, kicsikarni a teljesebb elismerésüket? És egy másik példát említett. Közúti felüljáró épült náluk, de a kivitelezők hibáiból hosszú időre megkeserítette a közelben lakók életét. Azt még valahogyan elviselték, hogy az építkezés ideje alatt csak nagy kerülőkkel közelíthették meg otthonaikat — különben, figyelmesebb munkával e megpróbáltatásokat is csökkenteni lehetett volna —, de az már sehogy sem fért a fejükbe, hogy miért kellett a felüljáró miatt halditáji változtatni régi, meghitt városnegyedüket. A kivágott, nagy lombú fákat cseriékkel pótolták, elmaradt a fűvesítés, egy közeli park pedig áldozatul esett az autóparkolónak. Valamiskét mindenkinél fel kell adnia kényelméből megszokott körülményeiből a tágabb közösség, jelen esetben az országos közlekedés érdekében. Eddig a dolog rendben van. Ám az áldozathozatalnak is van értelmes határa, amelyen túl nehezebb helyzetbe hozni az embereket szükségtelen és céllalaktól is idegen.

Most már csak az a kérdés, ha ennyire közismertek nálunk a fejlesztés eme elkerülhető bonvadalmi, miért fordul elő mégis gyakran, hogy építkezéseinkkel túl sok kényelmetlenséget is okoznak a lakosságnak. Vannak, akik ennek okát az ismert történelmi összefüggésekkel magyarázzák, jelesül: a technikai, az építőipari kultúrának nálunk nincs olyan múltja, hogy ezek a jelenségek elő se fordulhatnának. Példának hozták fel azokat a más országokat — vagy ezen országok nálunk építő cégeit —, ahol tenyérnyi helyen is elférnek az építők, gondosan megkímélik az építési terület közvetlen környékét, olvannvira, hogy a forgalom elterelése is feleslegessé válik. A munkálatok befejeztével pedig megteremtik az új létesítményhez illő környezetet.

Tapasztalataim szerint azonban van, ahol így dolgoznak, a hibák tehát nem magyarázhatóak valamiféle áttokkal. Talán sokkal inkább azzal, hogy néhol a tanács nem tervezeti meg komplex módon a fejlesztéseket. Az egyetemeken építőmérnöki karain tanítják ennek a körültekintő építési módnak az abc-jét. Közismertek nemcsak a környezeti kultúra elfogadott normái, de például a létesítményvel együtt járó zaj- és levegőtisztasági ártalmak leküzdésének módszerei is. Az a tanács veszi okosan, amelyik e követelményeket is figyelembe veszi a tervezés során, csak akkor engedi ki a bulldózereket a terepre, amikor minden feltétel adott a környezetkímélő, sőt környezetfejlesztő beruházáshoz.

Mert a másik öreg hiba, ami ilyenkor előfordul, hogy lefaragják az utómunkálatokra tervezett összegeket.

Tudvalevő persze, hogy ma már a tanácsok saját beruházásaikban a település üzemének hozzájárulásával is építkeznek, s nem minden befizetés történik meg időben. Ezen ügy is lehet segíteni, hogy a tanácsok tartalékot képeznek az utómunkálatok finanszírozására, netán kölcsönkérnek, vagy a felsőbb szervek által megelőlegeztetik a kívánt pénzt. Ellenkező esetben félt, hogy a kevesebb pénzből induló építkezések olyan „természetátalakítással” fejeződnek be, amely nem válik a település dicsőségére.

Több helyi tanács gyakorlata igazolja, hogy a jelenlegi szűkös beruházási lehetőségek mellett takarékosabb tereket kiviteleznek, gyorsabban építve csökkentik a költségeket, hogy utána még a környék rendbe tételére is fusson a pénzből.

Építeni, megőrizni, gondozni. Ez a hármas jelszó fejezi ki leginkább, mit várnak el az emberek a települések gazdáitól, a városok, falvak életének irányítóitól. Az építés sehol se járjon pusztítással.

Komornik Ferenc

Tanszervásár

Hétfőn országsszerte megkezdődik, és augusztus 4-ig tart a hagyományos kedvezményes tanszervásár — jelentették be a PIÉRT pénteki sajtótájékoztatóján.

Az egységcsomagokba helyezőket, kötelezően előírt füzeteket a PIÉRT 20 százalékos árengedménnyel bocsátotta kiskereskedelmi partnereire rendelkezésére. A vásárlók azonban még ennél is olcsóbban jutnak a füzetekhez, mert a kiskereskedelmi vállalatok saját kockázati alappal legalább 10 százalékkal — néhol többel — növelik az engedményt.

A PIÉRT saját boltjaiban 30 százalékos engedménnyel kínálja a kötelező egységcsomagokban levő füzeteket és tanszereket, mindenfajta tolltartót 20, iskolatáskát és tornaszakot 10 százalékkal olcsóbban árusít. A PIÉRT-üzletekben ezenkívül a készlet kifogyásáig féláron kaphatók az Elektronika 39 tínyár végére tudják feltölteni a készleteket.

bránt helyes több tízezer néző zenei fizlést szolgáló és formálni, tánc-kultúránkat vagy éppen irodalmi, anyanyelvi műveltségünket fejleszteni. Az alapfeladatok mind teljesebb megvalósítására a jövőben is törekedni kell, amint a megyei párttervezlet 1980-ban is feladatát adta: „A Szegedi Szabadtéri Játékok — az eredeti koncepció változatlanul hagvása mellett — bővítsé a repertoárját, növelje az előadások művészi hatását.”

A hatvanas évek első felében sorra megjelentek azok a rendezvények, amelyek immár hagyományosan teljessé tették a fesztivált. Ha megnézzük a különböző visszatérő programok sorszámat, szinte mindegyik másfél-két évtizedes. Korábbi évtizedeinek egyenletlensége helyett immár hagyományos rendszerességű a Szegedi Ipari Vásár. A Szegedi Ifjúsági Napokat is a 18. alkalommal rendezik most meg, harmadik évtizedébe lépett a Pedagógiai Nyári Egvetem, közeledik ehhez a Művelődéselméleti Nyári Egvetem, közel másfél évtizedes az Ipari konferenciatorozat, és sorolhatnánk a kulturális élet visszatérő eseményeit. A vitorlázórepülőök 29. alkalommal találkoznak a Nemzeti Bainokszag keretében, de visszatérőek a különböző labdajátékok, az ökölvívó-, atlétikai, salakmotor- és más versenye is. Közel negyedszázados a Szegedi Nyári Tárlat, amely ez alatt országos rangúvá vált, vonzóak az állandó kiállítások, a hangversenyei.

Azt gondoljuk, helyes, hogy a hetvenes években nem nőtt tovább — a korábbi lendülethez hasonlóan — a rendezvények száma, hiszen félt volt, hogy a mennyiség a minőség rovására

ra megy. Az évtizedes tapasztalatok alapján azt lehet mondani, hogy kialakult a visszatérően megrendezett programok sora, és a színvonal, a minőség került előtérbe. Ugyanakkor minden esztendőnek van egy-egy olyan rendezvénye, amely pillanatnyilag aktuális. Így az idén a közel-múltban felavatott Somogyi-könyvtárban rendezik meg a magyar könyvtárosok vándorgyűlését, és ilyen programok megszervezése a jövőben is indokolt lehet.

Vázlatosan végigtekintve az eseményeken, azt gondoljuk, hogy a fesztivál jól szolgálja művelődéspolitikánkat. Fontos politikai erő számunkra az MSZMP Központi Bizottsága 1974-es áprilisi határozata, amely a közművelődési helyzetéről, az ezzel kapcsolatos pártfeladatokról szól, megfogalmazva: „Támogatni kell az olyan, közművelődési szempontból is jelentős, színvonalas színházművészeti és zenei vállalkozásokat, mint például a Szegedi Szabadtéri Játékok.” E megállapítás éppen egy évtizeddel ezelőtti, és a Játékok, de immár a fesztivál egésze, széles körű támogatást kapott ahhoz, hogy vállalt neves feladatát betöltsé.

Ismét fesztivál következik Szegeden, de ennek hatása most is túlnő a város határain. Teljesen természetes, hogy az események zárása egybeesik az öpusztaszeri hagyományos nagygyűléssel, amely egvegek között ezeréves, és a közel négy évtizede megünnelt államizágunkra emlékeztet. De a megye városai, községei életére is hatást gyakorol a fesztivál, amely mindannyiunk közös üveve. A bevezetőben említettem, hogy a rendezvények indításakor nehéz volt

a helyzet, de az újraindulás körülményei sem voltak gond nélkülök. Ma persze a körülmények, lényegüket tekintve, mások. A mai nemzetközi helyzet pozitív elemei mellett a jelentkező gondjaink se sugalljanak hát kilitástalanságot, letargikus hangulatot, hanem inkább jobb munkára ösztönözzenek. Hiszen ha a körülmények nehezebbek, egyetlen válasz a helvess: jobban kell dolgozni. A fesztivál munkával jár, de a komoly rendezvények mellett a vidámságnak is helye van mindennapiainkban. Legyen mindannyiunk közös üveve, hogy a most következő hetek is adianak megünnelt lendülettel munkánkhoz. A következő hónapok nagy politikai feladatokat tartalmaznak: évfordulós megemlékezéseket, kongresszusi felkészülést, munkaversenyt és más programokat. Rendezvényeink kapcsolódjanak értelemszerűen a soron következő eseményekhez is. Belső fejlődésünk eredményei igen nagyok, és van programunk a további előrehaladáshoz is.

Van okunk optimizmusra. A nehéz gazdasági helyzet ellenére, országos és helyi összefogással befejeződött a Dóm tér épületeinek megvalósítása. Hisszük, hogy rövidesen — a Dóm téri lámpák eloltása után — felünnött Nemzeti Színházunkban gyulladnak ki a fények. S talán nincs messze az idő, amikor a Játékok nézőtere is megünnelt. Közös feladatunk azon munkálkodni, hogy tárgyakban és szellemekben új értékek születessenek, gazdagítva mindannyiunk életét.

KONCZ JÁNOS